

بسمه تعالی

عنوان مقاله :

مشارکت عمومی - خصوصی در استفاده از پساب براساس جنبه های مدیریت منابع آبی و ارزش اقتصادی (محمد ابراهیم نیا- مدیرکل دفتر مهندسی و معیارهای فنی آب و آبفا)

کلیات :

طی قرن بیستم جمعیت جهان ۳ برابر و تقاضا برای آب ۶ برابر شده و این تقاضا در مصارف مختلف در قرن بیست و یکم نیز در حال افزایش است. در حالیکه همراه با افزایش تقاضا برای حیاتی ترین منبع مورد نیاز بشر، منابع آب قابل دسترس نیز کاهش یافته است. امروزه، دستیابی به توسعه پایدار در بخش های مختلف اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به یکی از مهم ترین اهداف برنامه ریزی های جامع در هر کشوری تبدیل شده است. هدف اصلی از توسعه پایدار، مدیریت و حفاظت از منابع طبیعی به خصوص منابع محدود (مانند منابع آب) به گونه ای است که تأمین نیازهای فعلی و آتی جامعه تضمین گردد.

لذا یافتن راهکارهایی برای جلوگیری از هدرروی و استفاده اقتصادی از این منبع ارزشمند به ویژه در مناطق خشک و نیمه خشک از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این راستا یکی از راهکارهای موثر، استفاده از پساب خروجی تصفیه خانه های فاضلاب جهت مصارف مختلف با رعایت ملاحظات اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی است. امروزه مدیریت استفاده از پساب با هدف حفظ منابع آب و محیط زیست، ایجاد اشتغال، جلوگیری از آلودگی سفره های آب زیرزمینی و به ویژه استفاده اقتصادی از پساب با رویکرد کاهش تخصیص آب در بخش کشاورزی و توسعه پایدار منطقه ای به عنوان یک مساله حیاتی مطرح است. با توجه به برنامه ریزی های صورت گرفته در بخش فاضلاب، در سال ۱۴۰۴ شمسی مقرر است بیش از ۳ میلیارد مترمکعب در سال پساب حاصل از تصفیه خانه های فاضلاب خانگی وارد پذیرنده ها گردد. در حال حاضر بیش از ۱/۳ میلیارد مترمکعب در سال تصفیه خانه فاضلاب در ایران ساخته شده است و برای رسیدن به ۳ میلیارد مترمکعب در سال بایستی بخش عمده ای از اهداف ۲۲۰ ردیف اجرایی مندرج در قانون بودجه سنواتی کشور برای تاسیسات فاضلاب اجرا و به بهره برداری رسد.

لذا برای برنامه ریزی نحوه سرمایه گذاری دولت محور، بخش خصوصی محور و یا مشارکت عمومی - خصوصی در استفاده مطلوب از پساب مذکور در استانهای کشور، ضمن ارتقاء و تولید ضوابط و معیارهای مناسب، توجه ویژه به جنبه های مدیریت منابع آبی، بهداشتی، زیست محیطی و ارزش اقتصادی در هر منطقه بر اساس نیازها، بسیار حایز اهمیت بوده و اتخاذ یک مدالیته و روش اجرایی مناسب و مبتنی بر نحوه سرمایه گذاری عنوان شده در مناطق و اقلیم های مختلف کشور اجتناب ناپذیر است.